

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

NURMIJÄRVI 14.3.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Nurmijärven askeleet

Nurmijärvellä on 42 000 asukasta ja se on asukasluvultaan Suomen suurin kunta. Maaliskuussa Nurmijärvellä kokoonnuttiin keskustelemaan Suomen ja oman alueen tulevaisuudesta 18 keskustelijan voimin. Osallistujissa oli tasaväkisesti naisia ja miehiä. Tilaisuuden emännöi Nurmijärven opisto.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Nurmijärvestä sata vuotta sitten kertoi ja aluetta vuoden 2050 jälkeen visioi Nurmijärven kehitysohjohtaja **Aarno Kononen**. Tilaisuuden koordinaattorina toimi apulaisrehtori **Elina Iisakkila**.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin yhteisöllisyydestä, huolenpidosta ja onnellisuudesta. Hyvän elämän eväänä nousi esiin myös koulutus, kuten monella muullakin paikkakunnalla. Eri-ikäisten ja -taustaisten ihmisten kohtaamisen lisäämistä toivottiin otettavaksi huomioon jo kaavoituksessa. Toivomus konkretisoitui ehdotukseksi ”kaikkien olohuoneista”, joissa eri-ikäiset ihmiset voisivat vapaasti käydä.

Myös kirjastojen ja muiden julkisten tilojen käyttöastetta toivottiin lisättävän tällaisella olohuonetoiminnalla. Toisten arvostamista ja yhteisöllisyyden opetusta toivottiin kouluun oppiaineeksi. Tämä ehdotus nousi äänestyksessä suosituimmaksi ratkaisuksi: ”Koulussa opetetaan toisten arvostamista, moraalista, välittämistä, ymmärrystä sekä inhimillisyyttä.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Kysymys herätti puhetta jatkuvasta kasvun tavoittelusta ja sen suhteesta ympäristön ja luonnon kestävyteen. Luonnon säilyttämisen tärkeydestä oltiin ryhmissä samaa mieltä. Lisäksi puhuttiin oman alueen kulttuuriympäristön, esimerkiksi historiallisten rakennusten säilyttämisen tärkeydestä. Tästä ei oltu ihan yksimielisiä – kunnossapitokin vaatii resursseja. Tietoisuuden kasvattamista alueen luonnon ja kulttuurin omaleimaisuudesta pidettiin tärkeänä ja keinoiksi ehdotettiin muun muassa kotiseuturetkiä.

Ympäristöteema voitti äänestyksessäänkin. Keskustelijat valitsivat suosikikseen kuntapäätäjien esimerkkiin liittyvän ehdotuksen ympäristölle myönteisistä teoista: ”Joka viikko yksi valtuutettu kertoo paikallislehdessä ympäristöteon, jota kuntalaiset haastetaan noudattamaan.”

Kolmanneksi kysyttiin: "Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?"

Keskustelua käytiin raideliikenteen mahdollisuuksien kartoituksesta, kunnan vetovoimasta ja kaikkien kunta-laisten yhtäläisistä mahdollisuuksista hyvinvointiin ja työhön. Kuntatoimijoilta toivottiin valppautta liikennesuunnitteluun, sekä eri kokoisten ja hintaisten asuin- ja yritystonttien kaavoittamista. Suurimman suosion sai ympäristön ja elinkeinoelämän hyvinvointiin panostava ehdotus: "Pidetään huolta siitä, että Nurmijärvellä säilyy luonto elinkeinona tai virkistyskäytössä."

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella #100askelta

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Nurmijärven keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Koulussa opetetaan toisten arvostamista, moraalialia, välittämistä, ymmärrystä sekä inhimillisyyttä.
- Nurmijärvellä on yhteisiä tiloja, kaikkien "olohuoneita", joissa eri-ikäiset ja erilaiset ihmiset käyvät vapaasti.
- Järjestetään kulttuurikeskustelutilaisuuksia, jotta voidaan tutustua toisiin kulttuureihin.
- Turvataan koulutuksen jatkuvuus luomalla kuntaan koneisto seuraamaan toisen asteen koulutuksen toteutumista.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Joka viikko yksi valtuutettu kertoo paikallislehdessä ympäristöteon, jota kuntalaiset haastetaan noudattamaan.
- "Kuntakoulu" asukkaille luontokohteista ja palveluista. Tästä seuraa yhteisen arvostaminen ja säilyttämisen tahto.
- Nurmijärven kouluissa ja kansalaispiireissä lisätään kierrätyksen opetusta.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Pidetään huolta siitä, että Nurmijärvellä säilyy luonto elinkeinona tai virkistyskäytössä.
- Kunta kaavoittaa erikokoisia ja eri hintaisia asuntoja ja yritystontteja.
- Nurmijärvellä on materiaalien kierrätyspisteitä riittävän lähellä jokaista asukasta.
- Nurmijärvellä on voimassa tervehtimispakko. Yhteisöllisyyden voima ja asenne.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen